HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

גמ' מ"ט. מגלגל נא מן הכתב: **שמא ימחוק.** מן המורמין. שילמה שלא הכין להם כל צרכם וימחקנו שזימן יותר מן הראוי וימחוק מן הכתב כדי שלא יקראם שמא: כל הני שמא יקרא בשטרי הדיוטות של מקח וממכר קתני (ו): **דכתב.** מגיעה לכותב בדין: **ומידלי.** שמינו מגיע לפס לממוך: **לפילו גבוה.** שמינו מגיע לפס לממוך): **לפילו גבוה.** שמינו מגיע פס להטות הגר לסור להוחיל וממוך לסור גבוה ממי לסור שלא תמלוך: **ומיפסי.** שממוך ויכול להגיע פס ולממוך: **ולמ"ד שמא יקרא.** היכא דליכא למימח לפמא יקרא ליחוש לפמא שמא יקרא: **דחייק.** בפכין בתוך העץ בטבלא שלין נותה לממוך ולפלכי מלכר וליכא למימח לממוך: **גודא.** כותל: **פינקס.** כעין לוחות של קומריס (ז): **למה כפנים וכמה כחוך.** לפ מי ומי חוציב כפנים במקום המכובד ולפ מי ומי חוציב בחוך שלין פס לה כך ספונין: **אבל לא מלבא שעל גבי טבלא ופינקס.** דגודא בשטרא לא מיחלף אבל טבלא ופינקס מיחלף: **דדפיק מילבא.** כתב של דין): **אלא לעולם דלתב אלותא ומידלי.** שמינו יכול לממוך ולפמא יקרא לא מיפיען דגודא בשטרא מיחלף. ודקשיא לך דלמ"ג למידלי ליפסרי כלרכה דלמר גבי נר לפילו ר' בתיס: **דרכה תנאי היא.** למיכא למיים לפלא מלוק בלישנא דלתב ולפינקס ולפיכא למפלינ: **ליחוש לפמא יממוך.** לפא ר' לפמ כותל דוקא נקט ומי מלתי מה לי כותל מה לי לגבת: **אין רואין במראה.** מירוחיי"ל. לפי שלרואה במראה אינו לריך אלא לתקן שערות ראשו וזקנו אבל לכך מיים' שמא ילאה ניפין המדולדלות שלין שוות עם שאר השער (ח) ויגלחן: **דאדכי ואכי.** שיוך להניח תער או מספריים: **מדכר.** שהוא שבת: **שלמכא.** שלינו לריך להניח מספריים שהיו עלמה מגלחת השער: **לפה המלך פתח לנורה ופתח הדיוטקאות.** כגון בני אדם המלייריים בכותל חיות משונות או דיוקנות של בני אדם של מעשים (ט) כגון מלחמת דוד וגלית וכותבין פתחיה זו נורת מיה פלונית וזו דיוקנית פלוני ופלונית: **אסור לקרוסו בשבת.** שמא יקרע בשטרי הדיוטות: **אל מדעתכם.** אל תשר פתח עושים מדעת לבבכם ואל שלבם. **אלילים לשון חלנים: עם בניו וכני ביסו אין עם אחר לא.** מללא תגא ומפיס על המנות: **משום לווין ופורעין.** דגזור בהו דבנן שמא יכתוב: **המקפידין.** שלין מוחלים ומוותרין זה לזה: וכדברי שמואל (י) דאמר רב יהודה אמר שמואל (יא) המקפידין זה על זה עוברין משום מדה ומשום משקל ומשום מנין ומשום לווין ופורעין ביו"ט וכדברי

גמ' מ"ט רב ביבי אמר גזירה שמא ימחוק אביי אמר (א)גזירה שמא יקרא בשטרי הדיוטות מאי ביניהו א"ב דכתב אכותל ומידלי למ"ד שמא ימחוק לא חיישינן ולמ"ד שמא יקרא חיישינן ולמ"ד שמא ימחוק ניחוש שמא יקרא ותו לשמא ימחוק לא חיישינן (ב)והתניא (ג)לא יקרא לאור הנר (ד)ואמר רבה אפי' גבוה שתי קומות אפי' גבוה שתי מרדעות אפי' עשרה בתים זה ע"ג זה לא יקרא אלא איכא ביניהו דכתב אכותל ומיתתי למאן דאמר שמא ימחוק חיישינן למ"ד שמא יקרא לא חיישינן גודא בשטרא לא מיחלף ולמ"ד שמא יקרא ליחוש שמא ימחוק אלא איכא בינייהו דחייק אטבלא ואפינקס למ"ד שמא ימחוק לא חיישינן למ"ד שמא יקרא חיישינן ולמ"ד שמא ימחוק ליחוש שמא יקרא וכ"ת טבלא ופינקס בשטרא לא מיחלף והתניא (ה)מונה אדם כמה מבפנים וכמה מבחוץ וכמה מנות עתיד להניח לפניהם (ו)מכתב שעל גבי הכותל אבל לא מכתב שעל גבי טבלא ופינקס היכי דמי אילימא דכתיב מ"ש הכא ומ"ש הכא אלא לאו דחייק וקתני מכתב שעל גבי הכותל אבל לא מכתב שע"ג טבלא ופינקס אלא לעולם דכתב אכותל ומידלי ודקא קשיא לך דרבה תנאי היא דתניא (ז)מונה אדם את אורחיו ואת פרפרותיו מפיו אבל לא מן הכתב ר' אחא מתיר מכתב שעל גבי הכותל היכי דמי אילימא דכתיבי מתתא ליחוש שמא ימחוק אלא לאו דכתב ומידלי וש"מ דרבה תנאי היא ש"מ והני תנאי כהני תנאי דתניא (ח)(ט)אין רואין במראה בשבת (י)רבי מאיר מתיר במראה הקבוע בכותל מ"ש הקבוע בכותל דאדהכי והכי מדכר שאינו קבוע נמי אדהכי והכי מדכר הכא במראה של מתכת עסקינן וכדרב נחמן אמר רבה בר אבוה דא"ר נחמן אמר רבה בר אבוה (יא)מפני מה אמרו מראה של מתכת אסורה מפני (יב)שאדם עשוי להשיר בה נימין המדולדלין תנו רבנן (יג)(יד)כתב המהלך תחת הצורה ותחת הדיוקנאות אסור לקרותו בשבת (טו)ודיוקנא עצמה אף בחול אסור להסתכל בה משום שנאמר (טז)אל תפנו אל האלילים מאי תלמודא אמר רבי חנין אל תפנו אל מדעתכם: מפיס אדם עם בניו וכו': עם בניו ועם בני ביתו אין ועם אחר לא מאי טעמא כדרב יהודה אמר

ולמ"ד שמא ימחוק ליחוש שמא יקרא. ולא מסיק מדעתיה גודא בשטרא לא מיחלף: **בשטרי הדיוטות.** פי' בקונטרס של מקח וממכר ולעיל בפרק כל כתבי (לף קטו: ושם) פירש מיגרות שלומות למלוה מחק: **אלא איבא בינייהו אכותל ומתתאי.** ולא ידענא מאי נקט מתתאי כיון דס"ד דכ"ע אית להו דלרבה: **אלימא דכתיב מיכתב מ"ש הכא מ"ש הכא.** פירוש תרוייהו יהא לפור שמא ימחוק: **לעולם דכתב אכותל ומידלי דקשיא לך דרבה דרבה תנאי היא.** לפירוש הקונטרס ל"ל להשתא דמוקי לה דכתיב מכותל ומידלי למ"ד שמא ימחוק חיישינן לה דכתיב מכותל ומיבעיא לן למימר דבדרבה פליגי תנאי כי היכי דפליגי לפולגי דלכתב ובריימא קמיימא מיפוקמא שפיר דכתיב מכתב מכותל ומידלי דכולהו לפולגי גודא בשטרא לא מיחלף ולקא קשיא לן למימר דרבה דרבה תנאי היא ש"מ דחייק אטבלא ואפינקס ולמ"ד שמא יקרא חיישינן ולמ"ד שמא ימחוק ליחוש שמא יקרא וכ"ת טבלא ופינקס בשטרא לא מיחלף והקשה זה להשתא לא הוה מצי מעיקרא לאקשויי כדהוה מוקמת לה מיפוקמא שפיר דכתיב מכתב מכותל ומידלי דכולהו לפולגי גודא בשטרא לא מיחלף ולקא קשיא לן למימר דבדרבה פליגי תנאי כי היכי דפליגי לפולגי דלכתב ובריימא קמיימא